

פורים תענית אסתר (6)

סגולה נפלאה

כתוב בספר "קב הישר": יום תענית אסתר הוא מסוגל מאוד שיקבלו תפילותנו בזכות מרדכי ואסתר. וכל מי שצריך רחמים על איזה דבר שהוא צריך להתפלל, יקח פנאי לעצמו ביום התענית אסתר, ויאמר תחילה מזמור כ"ב בספר תהלים: "למנצח על אילת השחר", ודרשו חז"ל שאסתר היתה נקראת "אילת השחר", ואח"כ ישפוך שיחו לפני ה' ויבקש בקשתו, ויזכיר מרדכי ואסתר, אשר בזכותם יעתר לו הקב"ה, ויפתח לו שערי רחמים, ותקובל תפילתו ברצון!

אוצרות התורה "פורים"

"אלוקי אקרא יומם ולא תענה ולילה ולא דומיה לי" (תהלים כב. ג.)

"אקרא יומם ולא תענה", אני אקרא אליך יומם ולילה אף כי לא תענה, ולא אתי אש מן הרחמים, ולילה ולא דומיה לי, אלא חזרתי לצעוק בלילה ולא דומיה, משום שידעתי נאמנה שאתה קדוש יושב תהילות ישראל, ומה שפעמים אין אתה עונה מיד, הוא משום איזה סיבה, אך בסוף תענה, שהרי האבות היו מקווים וחוזרים ומקווים 'בך בטחו אבותינו', ואע"פ שלא ענית להם מיד, חזרו ובטחו, ובסוף ותפלטמו. עלינו להתעורר מענין זה. בכל הניסיונות הפוקדים את האדם. צרות שונות, אין להתייאש בגינם, אלא לרכוש את מידת הבטחון והסבלנות, לעמוד חזקים ואיתנים, ולהמשיך לקוות ולהתפלל לה' פעמים רבות עד בא הישועה. אשתו של עובדיה צעקה בלא ליאות מאתיים שישים וחמש פעמים, היא לא התייאשה בעשרות הפעמים שצעקה, ואילו אנו מתעייפים כבר רק מלספור את צעקותיה, וכל שכן מלהשמיע צעקות במספר רב כזה. ובנוסף לכך, אשת עובדיה המשיכה לצעוק ולצעוק באותו כאב ותחנונים אפילו באחרונות שבהם, כמו שהדגישו חז"ל "מאתים ושישים וחמש פעמים צוחה אשת עובדיה אותו דבר".

ספר "אוצרות התורה, פורים"

של התחדשות המעורר מחדש החיים. למרות כל הסיבות, למרות הסביבה והשפעתה, למרות הקביעות בחולשה וירידה, מסוגל כל אדם, 'להתחיל מבראשית', לברוא בעצמו אדם אחר, לחדש בעצמו מתן תורה. האפשרות של תחיית המתים הרוחנית, היא השמחה הגדולה של החודש וימי הפורים. רמז לזה הוא מזל חודש אדר, דגים, בדגים כח מיוחד שהוא פרה ורבה, לעת סיום השנה, כשנדמה לאדם שנגמרים חייו, מגיע חודש אדר ובו כח התחיה וההתחדשות, והחידוש הוא הגורם של השמחה מעין מה שכתוב "לוינתן זה יצרת לשחק בו" (תהלים קד. כו). נגד ההרגשה של עייפות המובילה למיתה, מגיעה ההתחדשות של התורה והיא מעוררת שמחת חיים ותקוה למציאות חדשה 'כקטן שנולד', תחייה רוחנית חדשה.

רב פניקס זצ"ל בספרו "פורים"

ויהי בימי אחשוורוש (מגילה א. א.)

אומר המדרש (אסתר רבה י. יג): הקב"ה כתב גאולת ישראל בתורה. סיפור המגילה רמוז בשלושה פסוקים בפרשת בהר (ויקרא כה. מז- מט): וְכִי תֵשִׁיג יַד גֵּר וְתֹשֶׁב עִמָּךְ וּמִן אֶחָיִךְ עִמּוֹ וְנִמְכַר לְגֵר תֹּשֶׁב עִמָּךְ אוּ לְעַקֵּר מִשְׁפַּחַת גֵּר. אֶחָדִי נִמְכַר גְּאֻלָּה תְהִיָּה לוֹ אֶחָד מֵאֶחָיו יִגְאָלֵנוּ. אוּ דָדוּ אוּ בֶן דָּדוֹ יִגְאָלֵנוּ וכו'. "יד גר ותושב", זה המן, שנתגדל ונתעשר והשיגה ידו לשקול עשרת אלפים ככר כסף, ונקרא גר תושב שהוא מזרעו של עמלק והיה גר במדי פרס. "ומן אחיך עמו", אלו בני ישראל שהיו דלים ומכים. "ונמכר לגר תושב", שמכרם אחשוורוש להמן להשמיד להרוג ולאבד. "לעקר משפחת גר", שעשה עצמו עבודת כוכבים. "אחרי נמכר גאולה תהיה לו", שגאלם הקב"ה מידו והצילם מגזרתו ופדאם. "אחד מאחיו יגאלנו", זה מרדכי, שנאמר בו 'רצוי לרוב אחיו'. "או דדו או בן דדו יגאלנו", זו אסתר שהיתה בת דודו ונגאלו ישראל על ידה.

ספר "ומתוך האור, מגילת אסתר"

ובמלאות הימים האלה...עשה משתה שבע ימים (א.ה.) בתחילה עשה אחשוורוש משתה מאה ושמונים יום, ואחר כך משתה נוסף שבעה ימים, ובסוף שמחתו, 'ביום השביעי', הופרע כל שמחתו. נרמזה בזה דרך הנהגתו יתברך, כמו שכתב החובות הלבבות (שער הבטחון פ"ד), שאמנם ניתן לאדם כח הבחירה לפעול על פי רצונו, אולם עם זאת גמר הדבר ביד ה' יתברך, והכל בגזירת עליון.

רב רובין זצ"ל "שללי אורות מגילת אסתר"

עבודתינו בחודש אדר: להתחיל מבראשית

פורים הוא בסוף ובתכלית השנה, פסח הוא המועד של היציאה מטומאת מצרים והנקיון מעבודה זרה שבה, הספירה עד מתן תורה, מרוממת ומקדשת את כלל ישראל לדרגה של מקבלי תורה. בר"ה מגיעים ליראה מתוך דין, וביום הכיפורים לטהרת העוונות, ומהם לדביקות של סוכות. בימי החושך של החורף והמשיכה ליון והנפילה בהתיוונות נזקקו לנר של חנוכה שיאיר את חשכת הגלות. בכך השיא של השנה, שבסופה, באחרית שנה כשנדמה שמגיעים למצב של יאוש, יש כוח מיוחד

חור כרפס ותכלת (ו.א)

האלשיך הקדוש הביא דברי הרמ"ע זצ"ל, שאחשורוש הכין במשתהו להינות ארבעה חושי בני אדם. את חוש הריח, בכך שערך המשתה בחצר גינתו, בין עצי הבשמים והפרחים המדיפים ניחותם. חוש הראיה, בחור כרפס ותכלת אחוז בחבלי בוץ וארגמן, חוש המישוש, במיטות זהב וכסף על רצפת בהט ושש ודר וסחרת. וחוש הטעם, באכילת משמנים ושתיית ממתקים, ויין מלכות רב כיד המלך. חוש הנעדר, חוש השמיעה. מדוע לא הביא תזמורת, להנעים את המסיבה? והשיב, שרצה לעשות כרצון איש ואיש, ואילו התזמורת כופה עצמם על כולם. יש מי שרוצה שירים מרקדים ויש הרוצה שירי נשמה נרגשים, יש מי שרוצה שירים חסידיים, ויש מי שרוצה רק שירים יהודיים. הואיל ואין אפשרות להשביע רצון כולם, החליט שלא תהיה תזמורת כל עיקר.

רב יעקב גלינסקי זצ"ל בספרו "והגדת, מגילת אסתר"

היין הפך לעונש חמור מן היד הכותבת על הקיר וכלים מכלים שונים ויין מלכות רב כיד המלך (ו.א)

כאשר בלשאצר השתמש בכלי המקדש, יצאה יד וכתבה על הקיר שייענש על כן באיבוד מלכותו, והלא אמרו חז"ל שאחשורוש השתמש אף הוא בכלי המקדש, ומדוע לא נענש באופן דומה? אך הלא אמרו חז"ל שאחשורוש נטרד ביינו, ואם כן היין היה לו לעונש גדול מן היד שנראתה לבלשאצר. וכל זאת נרמז להפליא בפסוק שלפנינו: "וכלים מכלים שונים", כלומר: במה השתנו הכלים שבהם השתמש אחשורוש מהכלים שהשתמש בלשאצר, שהאחרון נענש והראשון לא? והפסוק משיב: "ויין מלכות רב", כלומר: היין הוא שהיה לו לעונש רב "כיד המלך", כמו בעונש היד שנראתה למלך בלשאצר.

ספר "כמוצא שלל רב, פורים"

חמתו בערה בו, משמים!

ויקצוף המלך מאוד וחמתו בערה בו (א. א)

מהו כפל לשון ויקצוף המלך מאוד וחמתו בערה בו? הלא דבר פלא בשביל סירובה לבוא בצורה כזו מבזוה, כעס המלך כל כך וחמתו בערה בו, עד כדי שמוכן להורגה הלא חידה סתומה היא? אלא לכן כפל הכתוב ב' פעמים: ויקצוף המלך מאוד, מעצמו, וחמתו בערה בו, משמים! לומר כי משמים ליבו והבעירו את כעסו, כעין הפחה בגחלים, למען יצא כעסו אל הפועל ויעשה לה דבר מעשי, כדי שיתגלגל הנס. **המהר"ל**

את אשר עשתה ואת אשר נגזר עליה (ב. א)

שהיתה ושתי הרשעה מביאה בנות ישראל ומפשיטן ערומות ועושה בהן מלאכה בשבת. (מגילה יג). כתב הבית יוסף (או"ח רצ"ז ח'): כמוצאי שבת מברכים על הדס מדכתוב "תחת הסרפד יעלה הדס", וסמיך ליה

"שומר שבת מחללו". ונראה שהנה על הפסוק זה דרשו חז"ל (שם י:): "תחת הנעצוץ", זה המן, "יעלה ברוש", זה מרדכי, "תחת הסרפד", זה ושתי, "יעלה הדס", זה אסתר. והנה על ושתי נגזרה מיתה בגלל שעשתה מלאכה בבנות ישראל בשבת. לכן בעת שזיכנו הקב"ה לשמור שבת קודש נברך על בשמי הדס לזכרה של אסתר שהומלכה תחת ושתי. וזהו שנאמר: "תחת הסרפד יעלה הדס". **"חתם סופר"**

הלכה: לצאת י"ח במחיית עמלק בקריאת פ' 'ויבוא עמלק' ובפ' 'כי תצא'

כתב המ"ב (סי' תרפה סקט"ז): אבל המג"א מצדד וכו' דפרשת זכור יוצא ע"פ הדחק במה שישמע הקריאה בפורים פרשה 'ויבוא עמלק' וכו' ולענ"ד עיקר של המג"א צ"ע וכו'. כתב הפסקי תשובות (אות ח): וכן מצינו בעוד פוסקים שדחו דברי המ"א, ומאידך כמה מגדולי הפוסקים ציטטו דברי המג"א להלכה למעשה ללא עוררין. ואין מחלוקתם אמורה אלא לענין פרשת 'ויבוא עמלק' אבל בקריאת פרשת 'כי תצא' כשקורין 'זכור את אשר עשה לך עמלק וכו' לכו"ע יכולים לצאת ידי חובת מצות עשה של מחיית זכר עמלק אם אכן יכוון בעת שמיעת פרשה זו לצאת ידי חובת המצוה.

פתגם: בושה להיות חסר בושה. ספר "שמחלה"

חקירה: שטר: הסופר הוא שליח של בעל השטר, או שאין צריך לזה שליחות כלל. (פרי משה ערות שבשטר א-ב). ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: יהודי עדיף: באו יהודים והתלוננו לפני רבי ישראל סלנטר: השוחט שלנו הוא אמנם ירא שמים בתכלית, אבל איננו מומחה גדול במלאכתו ואינו מצטיין באחיזת הסכין. השיב להם רבי ישראל: אני מעדיף שוחט שהוא תשעים ותשעה אחוז יהודי ואחוז אחד שוחט, מאשר שוחט שהוא תשעים ותשעה אחוז שוחט ואחוז אחד יהודי. ספר "חד וחלק" חלק א' (דף קצד)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, מאיר בן גבי זוזורה, ששא בנימין בין קארין מרים ויקטוריה שושנה בת ג'יזיס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, חיים אהרן לייב בן רבקה, שמחה ג'וזת בת אליו, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, פייגא אולגה בת ברנה, יוסף בן מייכה, רבקה בת ליוה, ריש'רד שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, יעקב בן אסתר, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יוסף בן מייכה, רפואה שלימה ולידה קלה לרבקה בת שרה. זרע של קיימא לחניאל בן מלכה ורות אוריליה שמחה בת מרים. זיווג הגון לאלודי רחל מלכה בת חשמה. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ילי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלה.

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr